

Várpalotai

kiadás

KÖZÉPDUNÁNTÚLI

NAPLO

AZ MSZMP VESZPRÉM MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

Két baleset tanulságai

A November 7 Erőműben ez évben eddig 14 három napon túli baleset történt, ami 188 munkanap kiesést jelentett. Igaz, a balesetek és a kiesett munkanapok száma állandóan csökken. A múlt évvel szemben

az idei statisztika a belesetek számánál 46, a kiesett munkanapoknál pedig 49 százalékos javulást mutat.

Persze ezen a téren a November 7 Erőműben bőven van még tenivaló. Ugyanis a balesetek zöme a helytelen munkamódszer, illetve a figyelmetlenség következménye.

A statisztikából kitűnik, hogy az üzemi balesetek 73 százaléka a munkabaállástól számított egy éven túl történik, ami szinte parancsolóan megköveteli a régi dolgozókkal való fokozottabb törődést és a havi baleseti oktatások színvonalának javítását.

Tanulságos következtetéseket vonhatunk le, ha megnézzük a baleseteket szenvedők korát. Ez a kimutatás azt igazolja, hogy magas a fiatalabb korosztályokban a balesetek aránya. Ennek oka a fiatalok figyelmetlensége, egyes esetekben tapasztalatlansága.

Érdekes megemlíteni azt is, hogy a balesetek zöme a délutáni műszakokban történik. Ennek oka: a délutáni műszakokra nem kellően kipihenne jönnek a dolgozók, amit bizonyít az is, hogy a legtöbb baleset a nyári hónapokban fordult elő.

Két balesetet nézzünk meg közelebbről is.

Kolimár Pál a szentérei megkezdő vezetőket surrantó állványának leeresztése közben belső sérülést szenvedett és kórházba került. Mi történt vele? A sérült Kolimár Pál kórházi ágyán a következőket mondta el:

— A szentérei megkezdő vezetőket surrantó tartószerkezete leeresztésével voltunk megbízva Pintér Józseffel együtt. A vasszerkezet mintegy 30 centiméterre volt a földtől, amikor a csőről karját Pintér József elengedte, s erre engem a másik kar átvágott. Ennyit bátran bevallott.

de, hogy miért változtatta meg a csőről áttételét és miért nem állt az utasításnak megfelelően a csőről, azt már nehezebben árulta el.

Egy másik hasonló baleset sérültje Varga Imre szentérei dolgozó. Sérülésével kapcsolatban ő a következőket mondja:

— Nekünk az Sz. 472628-as számú alacsonyoldalú kocsit kellett kézzel kiraknunk. Amikor fel akartam lépni a kocsira, s megfogtam az alacsony kocsiajtót, az lenyílt az ütköző felé. A kezem az ütköző tokra feküdt és a lenyíló ajtó rá esett.

A vizsgálat kiderítette, hogy az ajtó lenyitását megakadályozó zár hibás volt, s így az nem biztosított az ajtó lenyílása ellen.

A két balesetet tehát, amint látjuk, elsősorban a figyelmetlenség okozta. Feltétlenül tanulhatunk belőle. Legyünk mindig elővigyázatosak, gondoljunk mindig embertársaink és magunk egészségére. Nem szabad soha elfelejteni, hogy a balesetelhárítás közügy, s ezért súlyos hibát követ el az a dolgozó, aki bármilyen okból közvetlen veszélynek teszi ki saját, vagy embertársa életét.

Megszűnnek a vizgondok Pétfürdőn

Pár évvel ezelőtt Pétfürdőn nagy gondot okozott az ivóvíz kérdése. Rendkívül kevés volt a vízvezeték, s emiatt a lakók sok helyütt nem juthattak a nélkülözhetetlen vízhez.

Az ivóvíz ügyet a tanács állandóan napirenden tartotta, s ebben az esztendőben is sokat tettek ennek a gondnak az enyhítése érdekében. A nyár folyamán is mintegy 400 méterrel gyarapították a vezetékét, s ma

már csupán csak a Rákóczi utcában jelentkezik a vizgond. A tanács terve szerint az 1960-as esztendőben ennek az utcának a vizgondját is megoldják. Az idei vízvezeték szerelésében jelentős társadalmi munkával segített a lakosság, s a tanács a Rákóczi utcának segítségével a következő évben ezen a szakaszon is elvégezteti a szerelési munkát.

„Mostohagyerek” — a várpalotai hároméves kulturális tervben

sainak ideológiai képzésével. Az irányelvek is különösen hangsúlyozzák, hogy a kulturális élet vezető munkásainak, de minden munkásának is szilárd elvi alapon kell dolgoznia, hiszen nélkül bármilyen gyakorlati eredmény is csak féleredmény lehet.

A terv további része, amely a gyakorlati részletlenedőket jelöli meg, ugyanazt a gondosságot, lelkiismeretességet mutatja, mint a terv általános része.

NEM IS SZÜKSÉGES a terv nagyszámú részletét felsorolni, hiszen a várpalotaiak se felejtették ki az ismeretterjesztés legfontosabb teendőit, a szakmai oktatás széleskörű alkalmazását, vagy más, a kulturális élet mindennapijaihoz tartozó feladatokat.

Jelentős, hogy az ismeretterjesztést, illetve az irányítást centralizált alapokra helyezték, ami különösen itt nehéz, hiszen Várpalota három kerülete — Várpalota, Pét, Inota — meglehetősen szerteágazó terület. Az egységesítés eredménye, hogy az ismeretterjesztésben korábban megtalálható rendszertelenséget kiküszöbölik. Ilyenformán a következőkben elsősorban nem az ismeretterjesztés mennyiségi növekedésére törekednek, hanem a minőség javulására. Például egységes, jól felkészült előadógárdát létesítenek, az ismeretterjesztés tárgyköreit pedig célszerűen rendszerezik. Nyilvánvalóan nem történhet majd olyan eset, hogy egy üzemszében valamilyen tárgykör javára, vagy mások rovására egyoldalúvá — és ezzel együtt érdektelenné — válik az ismeretterjesztés.

HA AZ ISMERETTERJESZTÉSNEL tartunk, jelentős a tervnek az a meghatározása is, hogy Várpalota védnökséget vállal néhány szomszédos falu kulturális életéért. Nemcsak azokról a községekről van szó, amelyeket a város üzemei patronálnak, de ide tartozik sok olyan falu is, ahonnan tömegesen járnak dolgozni a város üzemeibe. Helyes felgógás, hogy a bejáró munkásokat otthonukban, a faluban keressik fel.

A terv behatóan foglalkozik a szakkörök és különböző természetű tanfolyamok számának növelésével, a munkasakadémiák szervezésével. Honismereti szakkör, városnéző séták, munkásparaszt kulturális találkozók, a környező községekben és Inotán mezőgazdasági klubszobák létesítése — mind-mind a tervezők alaposágát dicsérik. Külön gondoltak arra is, hogy a nyári szünetben az iskolai politechnikai oktatást a város művelődési otthonai oldják meg, könnyebb, szórakoztatóbb, a vakációnak megfelelő formában.

AZ ÖNTEVEKÉNY művészeti mozgalom területén a jelenlegi csoportok megerősítését jelölték meg feladatként, és egyben a központi, városi színjátszócsoporthoz kialakítását. Irodalmi színpadot is szerveznek, amely már ez évben bemutatkozik a város irodalomkedvelői előtt, továbbá a terv részletesen foglalkozik az üzemi fiókkönyvtárak fejlesztésével, szervezésével.

A terv tehát alapos, csaknem teljességgel felöleli a város kulturális életének minden ágát. De néhány szót néhány szépséghibáról is, amelyek hiányoznak a feladatokról, vagy, ha a terv említést is tesz egy-egy területről, de az mégse sokkal több a semminél.

BORRAVALÓ

Az a budapesti ápolónő, akiről ez a kis történet szól, s aki — mint az alábbiakból kitűnik — a borraivalót zsebre vette, bizonyára megsértődött volna, ha története — „borraivaló” néven adták volna át neki; ő nyilván „tiszteletdíj” címén könyvelte el magának. Ez persze nem változtat a lényegen, továbbá az sem, hogy a borraivalón legalább egy kisebb hordónyi bort is lehetne vásárolni. Az elnevezés vagy a pénzösszeg nagysága nem érdekes; a kifejezés legfeljebb annyiból pontatlan, hogy a „tiszteletdíj” tulajdonosa — nem érdemel tiszteletet!

Az elmúlt hetekben Brenner Ferenc várpalotai vasutast szerencsétlenség érte szolgálati teljesítés közben, saját hibájából, bár véletlen körülmények közrejátszása folytán: elgázolta egy tolató mozdony. Nem került a kerek alá, de a mozdony aljából lenyúló alkatrészek megsebesítették. Megsérült többek között a hágerince és az idegközpontja is, aminek következtében részlegesen megbénult. Szovjet katonai repülőgép szállította a budapesti kórházba, hogy minél előbb műtőasztalra kerülhessen, s megmenthesék az életét. Fejét nem tudta mozgatni, teste gipszben volt. Amikor pár nappal később az állomásfőnök meglátogatta, szemtanúja volt annak, hogy Brenner Ferenc egy ápolónő részéről nem humánus ápolásban részesült. Brennernek például az egy helyben tartástól nagyon fájt a nyaka, kérte az ápolónőt, helyezze át más helyzetbe a fejét a párnán. Az ápolónő erre ráripakodott: hogy meri zavarni őt a beteg ilyen felesleges dolgokkal, tegye a fejét saját maga, ahova akarja. Ilyen és ehhez hasonló esetek érzékeltetik, milyen elbánásban részesülhetett...

Brenner kifizetésű ember, nagy családot tart el. A következő fizetés alkalmával a várpalotai vasutasok gyűjtést rendeztek egymás között, mindenki adott va-

lamit az „alapba”: tudniillik, hogy nagyobb összegű „tiszteletdíjat” ajánlhassanak fel Brenner ápolójának, az emberséges bánásmód érdekében.

Megható a várpalotai vasutasok bajtársiassága, elvtársiassága, ahogyan kollégájuk segítségére siettek — megható, ha csak önmagában nézzük. De, ha a célt nézzük — felháborító!... Vajon előfordult-e már a világtörténelemben, hogy a végállomáson az utasok „borraivalót” adtak volna a mozdonyvezetőnek, mert balesetmentesen, késés nélkül szállította őket céljukig? Ugye nevetéses?! Vagy kap-e az utazóközönségtől tiszteletdíjat a váltóór, amiért nem siklatta ki a vonatot? S vajon mi lenne a világból, ha a tiszteletdíj elmaradása esetén ez a váltóór csakugyan kisiklana a szerelvényről?... Mi lenne, ha mindenki csak a borraivalóért teljesítene a kötelességét, s annak hiányában megtagadná?... A mi társadalmunkban ezer és egy mód van a dolgozók megjutalmazására (prémiumok, igazgatói jutalmak stb.), de a borraivaló mindenképpen az erkölestelen jutalmak kategóriájába tartozik. Aki a borraivaló nagyságának mércéjéhez állítja munkáját, annak nincs helye a mi társadalmunkban; de nagyon ostobán cselekednek azok is, akik erre az erkölestelen eljárásra rászoktatják a dolgozókat.

Brenner Ferenc talán most már megfelelő emberséges bánásmódban részesül, mert kollégái „leszurkolták” érte a borraivalót. De abban a kórházban, annak az ápolónőnek a keze alá újabb betegek, újabb Brenner Ferencok kerülnek — s mi lesz, ha valamelyiknek nem lesznek ilyen áldozatkész barátai?

Nem borraivalót, nem tiszteletdíjat érdemelt volna az az ápolónő — hanem az útilaput a sarkára!

(koncz)

MEGYESZERTE elkészültek a háromesztendő kulturális tervek, amelyek a párt művelődési irányelveinek megfelelően a megye egy-egy kulturális egységének esztendőkre szóló programját megszabják. Sokhelyütt már munkához is láttak, hogy a tervek megfelelő értékű valóság is legyen.

A tárgyi hasonlóságon túlmenően a kulturális terveket elsősorban az alaposág, a kellő megfontoltság jellemzi. Csaknem minden tervet szorgalmas, lelkiismeretes felmérés után készítettek. A tervek előtti széleskörű előkészületek alkalmával, majd a tervek megfogalmazása idején is kitűnt, hogy a pártbizottságok, a pártszervezetek, a tanácsi szervek művelődésügyi részlegei, a megye kulturális munkásai józanul értékelték saját helyi erőiket, lehetőségeiket és már eleve olyan terveket készítettek, olyan feladatokat szabtak, amelyeket maradéktalanul végre is tudnak hajtani.

Hasonlóképpen ezek jellemzik a várpalotai városi hároméves kulturális tervet.

A TERV LEGFONTOSABB jelzővel jelölt pontja, hogy a helyi népművelési bizottság alkotó, eleven kapcsolatot tartson a városi pártbizottsággal. A bizottság egy-egy megbeszélése alkalmával feltétlenül tárgyalja meg a művelődési irányelvek egy-egy részletét, a város kulturális vezetői számoljanak be arról, hogy az adott időszakban mit tettek a tervek végrehajtásáért.

Tulajdonképpen ez a terv egyik legfontosabb részlete, mert hiszen végeredményben a terv végrehajtását irányító szervek munkáján, vezetési módszerén, képességein múlik, hogy mi válik valósággá az elképzelésekből.

Nagyfontosságúnak tartják a várpalotaiak, hogy rendszeresen tájékozzanak a népművelés munká-

A NÉPITÁNC MOZGALOM fejlesztésénél elsősorban az utánpótlás biztosítását tartják fontosnak. Feltétlenül helyes elképzelés, de a tervben a műsorokra vonatkozólag is többet, részletesebben kellett volna kitérni. A népitánc csoport vezetőinek és tagjainak feladata, hogy a környék népitánc hagyományait felkutassák, feldolgozzák, maradtandóvá tegyék. Egy időben a várpalotai táncosok foglalkoztak olyan tervvel, hogy egy nagyszabású tánckompozícióban feldolgozzák a város bányász hagyományait. Erre is, és a környék kulturális hagyományaira is kellett volna gondolni a tervkészítés idején.

A múzeumra vonatkozó rész, sajnos, kimerül az alábbi mondatban: „A helytörténeti múzeum segítése mindnyájunk szívélye legyen.” Hát ez bizony nem sok, tervnek meg éppen nem mondható. Persze, nem is arról van szó, hogy a helyi múzeum fejlesztésére olyan tervek szabtak volna, amelyek esetleg meghaladják a helyi teljesítőképesség erejét, mert sok az egyéb teendő, de a további kutatásokat, a múzeum anyagának rendszerezését, bővítését, vagy akár a múzeum baráti körének fejlesztését okvetlenül be kellett volna venni a tervbe.

AZ EMLITETT SZÉPSÉGHIBÁK természetesen nem azt jelentik, hogy a cikk elején állított alaposág, lelkiismeretesség nem fedné a valóságot. Szó sincs róla, de a háromesztendő kulturális tervek mintegy megalapozzák majd a következő évtized nagyarányú kulturális fejlődését. S az alapozásnál a kulturális élet, kulturális munka egyetlen területéről sem lehet megfeledkezni, egyetlen terület se lehet mostohagyerek.

Thyry Árpád